

če ne v Moravi, vsaj v Panoniji; kajti le potem, če se uresniči ta želja, zamore Vihing poznejše Metoda spodriniti. V to svrhu prosijo papeža, da bi posvetil Vihinga v škofa za južne pokrajine moravske Panonije in za pomejne dežele Arnulfove z biskopskim sedežem v Nitri onkraj Donave. Janez VIII. usliši deloma njihovo prošnjo tem bolj, ker so bile Metodu one pokrajine po smrti Koceljevi nepristopne. On posveti Vihinga, a le pod pogojem, da je pokoren v vseh stvareh svojemu nadbiskopu Metodu. Da bi pa zabranil gospodstvo nemških biskopov nad metropolijo Metodovo tudi za prihodnje, zahteva, da se mu pošlje še tretji v posvečenje in sicer mašnik, ki je po volji nadbiskopu. *)

(Konec prihodnjic.)

Mnogovrstne novice.

* *Veči potresi utegnejo letos biti:* okoli 10. dne junija, 10. julija, 7. avgusta, 5. septembra, 21. novembra, 5. in pa 20. decembra. — Tako prerokuje učenjak Rudolf Falb v „Leipz. illustr. Zeitg.“ v obširnem spisu, v katerem govori o pogostem ponavljanju potresov najnovejšega časa, in v katerem potrese pripisuje nekim posebnim solnčnim in luninim razmeram. So li te učnostne razprave kaj več kot le domišljije, bodo skušnje prihodnjih časov kazale; kot neumne čenče se vendar ne smejo zavreči, če pomislimo, da nekdanj tudi ljudje niso verjeli, da se dá naprej povedati, kedaj bode solnce, kedaj luna mrknila, kar astronomi dandanes natanko naprej določujejo.

* *Rumunija*, najnovejše kraljestvo evropejsko, je po prostoru dvakrat večja kakor Bavarska in štirikrat večja kakor Belgija ali Holandija. Površje njeno obsega namreč 129.747 kvadratnih kilometrov. Prebivalcev šteje 5 milijonov in 367.000. Od teh je grško-iztočne vere 4 milijone in 529.000, katoliške 114.200, protestantov 13.800 in židov 400.000; ostali so različnih ver. Glavno mesto Bukurešt šteje 150.000 prebivalcev. Redne armade je 200.000 mož in 372 topov; brodarstvo vojno šteje 10 ladij in na teh 30 častnikov in 500 vojakov. Po tem takem je Rumunija po prostoru in po številu prebivalcev največa vseh balkanskih držav.

* *Národno kazališče v Pragi*, katero se bode odprlo o prihodu cesarjeviča Rudolfa, stane sedaj 1 milijon in 517.511 gold.; tedaj je treba nabrati še 235.356 gold. Česki zbor daroval je nad 634.000 gold. Previtli cesar je zadnji čas poklonil v to svrhu 10.000 gld.

* *Popravek novih avstro-ogerskih bankovcev desetakov.* Ker so novi desetaki samo v nemškem in magjarskem jeziku tiskani, ko je vendar vrednost bankovca na starejih bankovcih bila v vseh avstrijskih jezicih zapisana, zato so vsi drugi narodi s to novotarijo razžaljeni v svojem narodnem čuvstvu, in Čehi posebno razžaljeni, to napako banke popravljajo s tem, da napisujejo s peresom ali pa tiskajo na voglih ali v sredi bankovca napis: „To plati deset zlatych“. — Bankina podružnica v Pragi srdi se zaradi tega českega popravka z ondašnjimi Nemci vred in je zato predložila centralni banki na Dunaji nasvèt, naj vsak tako popravljeni desetak bode za 20 krajcarjev manj vreden. Al tega nasveta menda ne bo sprejela banka, ker bi potem veliko njenih bankovcev bilo za 20 kr. manj vrednih.

*) Zahteval je papež še tretjega, da bi mogel Metod v prihodnje s tema dvema v Rimu posvečenima škofoma nove vladike za metropolijo moravsko-panonsko posvečevati in to brez vsacega vpliva nemških biskopov.

Z Dunaja 19. aprila. — Veliki teden je sicer navadno temna senca, ki pripravlja na sijajno veselje „Aleluje“ velikonočnih praznikov, pa v tukajšnjem političnem življenju bilo je v velikem tednu le deloma mračno, deloma pa se je že blišela vesela aleluja. — Kislo mlačne obraze so dobivali tukajšnji levičarski časniki od same zavisti, ker je najem državnega posojila sedanje vlade imel tako nezaslišano sijajen uspeh. — Nova 5% državna renta oddala se je po normalni vrednosti in celó 2% nad to. — Avstrija uže nad 30 let ni doživela kaj tacega in da se je to posrečilo vladi Taaffe-Dunajewski-ovi, tega ji Herbst-Plenerjeva klika ne more odpustiti. — Ako se vpraša, od kod ta uspeh, je odgovor lahak: Sedanja vlada in večina državnega zbora hoče in začinja uže gospodariti drugače kakor so njeni liberalni spredniki, tedaj je nastalo „zaupanje“, — se ve da so k sijajnemu uspehu pripomogle tudi prepolne blagajnice denarnih zavodov domačih in tujih, ki uže res ne vedo kam z velikanskimi zalogami, in konečno je borsi še večji pogum dala ravnokar — skoraj da poravnana pravda med Turško in Grško. Vse to je sedanja vlada srečno porabila — in zavistni njeni nasprotniki od jeze škripljejo. — Mračen je bil veliki teden tudi baronu Schwegelu, ker dejan je bil v pokoj, kar se je uže pred letom pričakovalo. Mislim, da po teh nasledkih ne bo svoj živ dan pozabil svojemu sosedu baronu Tauffererju, ki ga je pri ominožnem glasovanju ščuval, naj reče svoj „Nein“ in se s tem pokazal „junaškega“, ko je bil sicer navajen biti previden diplomat.

Veliko se je pisalo in govorilo o ministerskih krizah. Pri tem vprašanju je treba zmeraj ločiti, od kod take novice prihajajo. „W. A. Zeitung“ s Plenerjem & Consorten delajo ministerske krize vsaki teden, — ker hrepené dočakati dne, da bi uboga Avstrija klicala po njihovi pomoči; take krize so hronično delane; druge krize pa so rečne — so utemeljene v dejanjih ali pa opuščenihi dotičnih ministrov, into veljá zdaj o naučnem ministru Conradu, — ta je v resnici nemogoč, ako bi se tudi še držal sam ali držali ga drugi nekaj časa, — to je vendar uže danes gotovo, da vladajoča desnica državnega zbora ne more pustiti takega naučnega ministra, ker on vlada odločno zoper narodna in verska načela desnice.

Sicer se bo za zdaj velika politika nekaj nazaj umaknila, ker na dnevnem redu prihodnjih 3 tednov bo ženitovanje cesarjevičevo, za katero se tukaj delajo velikanske priprave. Naj bi pritisnilo k njim v deputacijah tudi mnogo odličnega slovenskega elementa; ali ne bo deputacije slovenskih kmečkih županov na Kranjskem v narodnih nošah?

Iz Koroškega 18. aprila. — Novega škofa smo dobili; imenovan je namreč gosp. Peter Funder, ki je po smrti knezoškofa dr. Wiery-a opravljal službo namestnika škofovega. „Kärntner Volksst.“ nam je v svojem zadnjem listu na drobno popisala životopis našega novega škofa, na gornjem Koroškem v fari Weisach leta 1820. rojenega, kjer je njegov brat sedaj župan. Odlikoval se je po tem životopisu v vseh svojih mnogovrstnih službah, a nikjer v životopisu ni sledú ne tirú, da bi razumel tudi jezik slovenski. „Vkljub temu — pravi „Kärnt. Volksst.“ — smo prepričani, da bode gosp. Peter Funder tudi kot knezoškof Krški prava sredstva našel, da bode slovenskim svojim deželanom tudi v jezikovnem oziru pravičen, zato pridemo vsi — Nemci in Slovenci — s srcem polnim ljubezni in zaupanja novemu višjemu pastirju naproti.“ — Slovenci na Koroškem vendar nismo še vsi izgubili po-